

Düşük Endemisite Bölgesindeki 3. Basamak Üniversite Hastanesinde 12 Yıllık Bruselloz Deneyimimiz

Levent Şensoy, Tuba Kuruoğlu, Aynur Atilla, Fatih Temoçin, Esra Tanyel
Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı

GİRİŞ

- Bruselloz, dünyada en çok görülen zoonotik hastalıktır
  - en sık bildirilen laboratuvar kaynaklı bakteriyel enfeksiyon hastalığı
- Her yıl 500.000'den fazla vaka bildirilmektedir
- Koyun, keçi, sığır, domuz, köpek gibi hayvanlarda çeşitli organ enfeksiyonlarına neden olmaktadır
- İnsanlara ise bu hayvanlardan direkt veya dolaylı olarak bulaşabilmektedir
- Sıklıkla pastörize edilmemiş süt ve süt ürünlerinin tüketilmesi ile bulaş gerçekleşir.
- Hastalık birçok hastalığı taklit edebildiğinden tanıda zorluklara yol açmaktadır

- Bruselloz ülkemizde endemik olarak görülmektedir.
- 2017 verilerine göre, 6457 olgu ile insidans oranı 7.99/100.000 olarak bildirilmiştir
- Olgular daha çok güneydoğu illerinden bildirilmektedir.
- Karadeniz Bölgesi'nde birçok il düşük endemisitede yer almasına rağmen önemli oranda olgular görülebilmektedir.

Bruselloz İnsidans Haritası, Türkiye, 2017

Sağlık Bakanlığı'nın 2017 yılı verilerine göre Karadeniz Bölgesi'nde yer alan birçok il düşük endemisine verilerine sahiptir.

GEREÇ VE YÖNTEM

Ocak 2012-Ocak 2022
≥18 yaş
Wright Aglütinasyon >1/160 olan 369 hasta

216 hasta

- Demografik özellikler
- Semptomlar
- Laboratuvar parametreleri
- Komplikasyon varlığı
- Verilen tedavi
- Tedavi süreleri

153 tanesi dışlandı.
(yalancı pozitiflik, yetersiz veri ve daha önce tedavi alan hastalar)

The image features a light gray background with a subtle gradient. In the top-left and bottom-right corners, there are several realistic water droplets of various sizes, rendered with soft shadows and highlights to give them a three-dimensional appearance. The word "BULGULAR" is centered in the middle of the page in a bold, black, sans-serif font.

BULGULAR

Demografik Özellikler

		Kadın	Erkek	Total
Cinsiyet		84 (%39)	132 (%61)	216 (%100)
Yaş± (en küçük-en büyük)		47,8±16,6 (18-96)	46,1±15 (19-83)	46,8±15,6 (18-96)
Meslek		%	%	%
	Hayvancılık	42,86	58,33	52,31
	Bilinmeyen	46,43	28,79	35,65
	Diğer	10,71	12,88	12,04
Bulunduğu il			%	
	Samsun		49,07	
	Amasya		18,5	
	Ordu		11,11	
	Tokat		8,8	
	Sinop		6,02	
	Çorum		3,2	
	Diğer		18,6	

Bulaş Yolu

	n (%)
Hayvancılık	59 (%27,3)
Düşük materyali ile temas	27 (%12,5)
Çiğ süt tüketimi	35 (%16,2)
Taze peynir tüketimi	2 (%0,9)
Veteriner	1 (%0,5)
Aşı ile temas	3 (%1,4)
Bilinmeyen	89 (%41,2)

Klinik

	Akut	Subakut	Kronik	Asemptomatik	Relaps
n (%)	119 (%55,1)	61 (%28,2)	16 (%7,4)	4 (%1,8)	14 (%6,5)
Semptomlar					
Ateş	90 (% 68,7)	29 (%22,1)	4 (%3,1)	0	8 (%6,1)
Halsizlik	51 (%59,3)	21 (%24,4)	8 (%9,3)	0	5 (%5,8)
Artralji	40 (%49,4)	27 (%33,3)	9 (%11,1)	0	4 (%4,9)
Miyalji	35 (%56,5)	18 (%29)	5 (%8,1)	0	4 (%6,5)
Bel Ağrısı	32 (% 41,6)	28 (%36,4)	8 (%10,4)	0	9 (%11,7)
Kilo Kaybı	24 (%46,2)	22 (%42,3)	5 (%9,6)	0	1 (%1,9)
Komplikasyonlar	129 (%59,7)				
Spondilodiskit	5 (%16,1)	21 (%67,7)	3 (%9,7)	0	2 (%6,5)
Septik artrit (diz)	1 (%33,3)	1 (%33,3)	0	0	1 (%33,3)
Sakroileit	6 (%75)	2 (%25)	0	0	0
Psoas Absesi	0	1 (%100)	0	0	0
Paravertebral Abse	1 (%25)	2 (%50)	0	0	1 (%25)
Bistopeni	10 (%76,9)	0	1 (%7,7)	0	2 (%15,4)
Pansitopeni	16 (%69,6)	5 (%21,7)	1 (%4,3)	0	1 (%4,3)
Trombositopeni	6 (%75)	1 (%12,5)	0	0	1 (%12,5)
Endokardit	0	0	0	0	1 (%100)
Nörobruselloz	4 (%44,4)	3 (%33,3)	1 (%11,1)	0	1 (%11,1)
Epididimorşit	5 (%83,3)	0	0	0	1 (%16,7)
Hepatit	39 (%78)	8 (%16)	1 (%2)	0	2 (%4)

Laboratuvar ve Klinik Sonuç

		Akut	Subakut	Kronik	Asemptomatik		Relaps
Kültür pozitif 32 (%14,8)		23 (%71,9)	3 (%9,4)	2 (%6,3)	0		4(%12,5)
Laboratuvar	WBC	HGB	PLT x 10 ³	AST	ALT	CRP	SEDİM
	7228,14 ± 6403,23 (450-85860)	12,34 ± 2,23 (6,8-17,7)	244,57 ± 119,1 (3-750)	57,1 ± 90,93 (6-812)	47,04 ± 70,47 (3-714)	50,06 ± 54,23 (1-311)	48,55 ± 28,96 (1-117)
Sonuç				n (%)			
Ölüm				2 (%1)			
Şifa				211 (%97,6)			
Haliyle				3 (%1,4)			

Tedavi

- Komplike olmayan vakaların %88,5'inin rifampisin+doksisiklin tedavisini ortalama 6 hafta süreyle aldığı
- Osteoartiküler komplikasyonu olan vakaların %86'sına üçlü tedavi verildiği ve bunların %56'sında rifampisin + doksisiklin+ streptomisin kombinasyon tedavisinin tercih edildiği ve ortalama tedavi süresinin 3,5 ay olduğu saptandı.

Sonuç

- Bruselloz ülkemizde endemiktir
- 6457 olgu, insidans 7.99/100.000 (SB 2017)
- Olgular daha çok Güneydoğu illeri olmasına rağmen her bölgede mevcuttur
- Hastalık her yaş ve cinsiyette görülebilir
  - en sık görülen yaş grubu 15-35 yaş
  - cinsiyetler arasında belirgin fark yok
- Semptomlar non-spesifiktir
- Tüm hekimlerin bu hastalık konusunda yeterli bilgi düzeyine sahip olması sağlanmalı
- Ateş, halsizlik, kırgınlık, eklem ağrısı gibi non-spesifik yakınmalarla başvuran her hastada bunların yanı sıra kırsal bölgede yaşam ve hayvancılık öyküsü varlığında akla gelmeli
- Erken tanı ve uygun tedavinin morbiditenin azaltılmasında büyük öneme sahip olduğu bilinmelidir.